Memo

Datum : 9 november 2022

Aan : RAC

Van : DB

Betreft : Afdoening moties “Waarborg positie raad in Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen”

Aanleiding

Door veertien gemeenteraden is een nagenoeg gelijkluidende motie aangenomen bij de behandeling van de regionale agenda en begroting. De titel van de motie was veelal “Waarborg de positie van de RegioAgendacommissie ten opzichte van hun eigen raden”. Met de motie wordt het college opgeroepen om:

- Zo mogelijk via het algemeen bestuur een besluit op te stellen met een opdracht aan het Dagelijks Bestuur om de agenda aan te passen, zodanig dat de raden voldoende tijd wordt geboden om een politiek bestuurlijke dialoog te voeren met hun bestuurders in de aanloop naar een vergadering van het algemeen bestuur (AB).

En roept de eigen leden van de RAC GMR op om:

- Erop toe te zien dat dat er een verbeterde agenda tot stand wordt gebracht.

Deze moties zijn ter sprake gebracht in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli jl. en het dagelijks bestuur is gevraagd met een reactie te komen.

Inhoud

Gelet op de overwegingen ziet de motie op twee zaken:

- De RegioAgendacommissie moet voldoende tijd krijgen om tot een advies te komen.
- Voldoende tijd voor de gemeenteraden om een dialoog aan te gaan met het AB-lid over de agenda van het eerstvolgende AB.

In zijn algemeenheid wordt opgemerkt dat de regionale samenwerking in de GR Groene Metropoolregio niet verschilt met alle andere verbonden partijen van een gemeente (veiligheidsregio, omgevingsdienst, samenwerking op sociaal domein of op facilitair gebied). Het is van belang bewust te zijn van de rol van het AB-lid. Enerzijds is hij/zij vertegenwoordiger van het standpunt van de eigen gemeente in een AB-vergadering, anderzijds vervult het AB-lid een rol als bestuurder van een samenwerking. De RAC vormt het adviesorgaan voor dat bestuur. Het RAC heeft geen rol in de vertegenwoordigende rol van het eigen AB-lid.

Dit jaar is gebleken dat het vergaderschema 2022 onvoldoende comfort bood aan het eerste zorgpunt.

De GMR heeft aangegeven bij het opstellen van het vergaderschema 2023 nadrukkelijk rekening te willen houden met de strekking van de motie en heeft kennisgenomen van het advies van de secretaris van de RegioAgendacommissie van 3 juni 2022 aan het RAC GMR onder meer over deze motie.

De voorgestelde oplossing

Dit is als volgt opgelost in het vergaderschema voor 2023.

1. De periode tussen het DB en de AB vergadering wordt verlengd. De agenda en de stukken voor het AB zijn daarmee eerder beschikbaar. Desgewenst biedt dit voor de gemeente de ruimte voor interne dialoog over de agendapunten.
2. De vergaderingen van de RAC GMR worden niet meer, zoals in 2022 het geval, gepland tussen een DB en een AB vergadering. In overleg met de secretaris van het RAC GMR is het voorstel de vergadermomenten van het RAC GMR los te koppelen van het vergaderritme van het DB en AB.

Op basis van een op te stellen Termijnagenda stelt het DB de RAC tijdig in staat inzicht te krijgen wanneer over welke onderwerpen de RAC om advies gevraagd (kan) worden. De RAC-leden krijgen voldoende tijd voor de voorbereiding van de agendavoorbereiding.
De vergaderingen van de RAC GMR zijn nog niet opgenomen in de jaaragenda 2023. Op grond van artikel 2 lid 6 van het RvO regelt de RAC GMR haar eigen werkwijze. De secretaris van de RAC stelt hiervoor een advies op ter besluitvorming door de RAC GMR. Bij het voorstel voor data zal de op te stellen Termijnkalender in overwegende mate bepalend zijn.

Benadrukt wordt dat de rechtvaardiging van dit voorstel voor een groot deel voortvloeit uit het karakter van deze collegeregeling. Daar waar in de klassieke gemeenschappelijke regelingen sprake is van ‘verlengd lokaal bestuur’ waar de gemeenteraden een groot deel van hun autonome bevoegdheden ‘op afstand hebben gezet’ in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling, is dat bij deze collegeregeling niet het geval. Bij (nagenoeg) alle belangrijke besluiten zijn en blijven de gemeenteraden dus autonoom bevoegd. Advisering van de RAC GMR aan het Algemeen Bestuur zal dan ingaan op de voorwaarden hoe gemeenteraden optimaal geïnformeerd worden, afstemming met elkaar kunnen bereiken en tot een afgewogen besluit kunnen komen op basis van een regionale insteek. Dit is wat anders dan hetgeen de gemeenteraad lokaal een bestuurder meegeeft voor besluitvorming in het AB.

Voorts geldt het voorstel met name voor de inhoudelijke besluiten die samenhangen met de vijf grote opgaven van de regio. De besluitvorming door het AB over de begroting en jaarrekening worden geregeld door de wettelijke termijnen en regionale afspraken (Gemeenschappelijk Regeling). In deze gevallen, maar veelal ook over inhoudelijke besluiten, komt het AB niet tot besluiten nadat de gemeen(raden) in de gelegenheid zijn gesteld hun standpunt kenbaar te maken.

Slot

De voorgestelde werkwijze vergt van alle partijen medewerking, rolzuiverheid, flexibiliteit en de wil om deze nieuwe werkwijze een kans te geven. Vanuit de Groene Metropoolregio wordt ingezet op een termijnagenda die in beeld brengt bij welke onderwerpen en wanneer het advies van de RAC gewenst c.q. noodzakelijk is. Binnen de formatie van het Regiobureau is hiervoor ruimte vrijgemaakt.

Binnen de eigen gemeente zal gekeken moet worden op welke wijze de gewenste dialoog over regionale zaken kan worden georganiseerd (met medewerking van colleges, gemeentesecretarissen, (regio)griffier(s) en gemeenteraden). Hier is geen directe rol weggelegd voor de GMR.

NB Deze memo is in nauw overleg met de secretaris van de RAC opgesteld.

Bijlage: Motie (willekeurig)

Bijlage 1

Motie

Waarborg positie raad in Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De gemeenteraad van Rheden in vergadering bijeen op 28 juni 2022, sprekende over Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (22.44)

Constaterende dat:

- De timing van de vergaderingen van de RegioAgendacommissie plaatsvindt vlak nadat de stukken worden geopenbaard en verzonden aan het algemeen bestuur en/of de Raden;
- De RegioAgendacommissie adviseert aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio, maar daarvoor in het slechtste geval maar twee dagen de tijd voor heeft;
- De gemeenteraad de bestuurder van de gemeente Rheden in het algemeen bestuur alleen maar achteraf kan aanspreken of iets mee kan geven omdat het algemeen bestuur al heeft vergaderd;
- Het niet bijdraagt aan de kaderstellende rol van de gemeenteraad, alleen borgen we een achteraf controlerende rol.

Overwegende dat:

- Per 1 juli 2022 de Wet tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking treedt;
- Die wet ertoe strekt de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van onder andere gemeenteraden bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd te versterken;
- Deze motie veel steun kreeg in de Regio meeting van 2 juni, en de meeste gemeenteraden uit de regio deze motie met deze strekking ook indienen.

Roept het college op:

- De bestuurder van de gemeente Rheden in het algemeen bestuur de opdracht te geven in het algemeen bestuur deze kwestie aan de orde te stellen, en in het algemeen bestuur de oproep doet om een besluit te nemen namelijk:

  ‘’De opdracht aan het dagelijks bestuur te geven de agenda zo aan te passen, dat de Raden voldoende (lees min twee weken voor voorbereidende vergaderingen) tijd

wordt geboden om een politiek-bestuurlijke dialoog te voeren met hun bestuurder in de aanloop naar een vergadering van het Algemeen bestuur.''

Roept de Rhedens Regionale Agenda commissieleden op:

- Bij het algemeen bestuur erop toe te zien dat er een verbeterde agenda tot stand wordt gebracht.

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie GPRB	Fractie D66	Fractie VVD	Fractie ChristenUnie
Boudewijn van de Geijn	Ties Kuijpers	Jelte Kolkman	Hendri Witteveen

Fractie VPR	Fractie CDA	Fractie PvdA	Fractie GroenLinks
Peter van Heumen	Marc Budel	Willem Heesen	Tim Endeveld